

T.C.
ÇEVRE, ŞEHİRCİLİK VE İKLİM DEĞİŞİKLİĞİ BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

Sayı :30824082-610- 2990388
Konu :Yazılı Soru Önergeleri

18 Şubat 2022

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Milletvekillerimiz tarafından şahsıma yöneltilen ve ilişik listede; TBMM Esas numaraları ve konuları belirtilen yazılı soru önergeleri incelenmiş olup, söz konusu önergelerde yer alan hususlara ilişkin cevaplarımız ekte sunulmuştur.

Bilgilerinizi ve gereğini arz ederim.

Murat KURUM
Bakan

EK:

- Liste (10 Adet, 10 Sayfa)*
- Cevap Yazısı (115 Adet, 202 Sayfa)

7/57669
GK 98

**İZMİR MİLLETVEKİLİ
SAYIN MURAT ÇEPNİ'NİN
TBMM 7/57669 ESAS SAYILI
YAZILI SORU ÖNERGESİNE
DAİR SORULARI VE CEVAPLARI**

SORULAR:

Sinpaş GYO A.Ş.'nin, Muğla İli, Marmaris İlçesi, İçmeler Mah. Kızılkum Mevkii'nde, 163.968,72 m2'lik alana yapılmakta olan 2 etaptan oluşan 205 Odalı Otel ve 1407 Adet Devremülk (Konut) projesi mevcuttur. 1987 tarihinden beri gündemde olan proje kaba inşaatı tamamlanmış haliyle Sinpaş GYO A.Ş. tarafından satın alınmış ve proje için 13.08.2021 tarihinde Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığınca 'Çevresel Etki Değerlendirmesi Gerekli Değildir' karar verilmiştir. Sinpaş, 2010 yılı başında iki koyu içine alan otel inşaatının bulunduğu bu araziye 1400 adet lüks konut yapmak için o dönem belde olan İçmeler Belediyesi Fen İşleri Müdürlüğü'ne başvurmuş ancak belediye imar planında belirtilen hükümler çerçevesinde konut yapımına izin vermemiştir. Bunun üzerine Sinpaş, bu geniş araziye devre mülk usulü 4 mevsim yaşanacak bir termal tesis yapmaya karar vermiştir. Proje için ÇED gerekli değildir kararının verilmiş olmasına bölge halkı ve demokratik kitle örgütleri tepki göstermişler; Marmaris Kent Konseyi, "milli park içerisindeki proje, çevresel etki değerlendirmesine tabi olması gereken büyüklükte entegre bir tesistir. "Diyerek kararın iptali için 11 Eylül 2021 tarihinde konuyu yargıya taşımıştır. Muğla Çevre Platformu (MUÇEP) ise "Sinpaş GYO ve Kızılbük GYO'nun Marmaris'in en güzel koylarından biri olan Kızılbük'teki otel inşaatı ve devre mülkler, alışveriş merkezi, villalar, spa, yat limanı yaparak doğayı, ortak yaşam alanlarımızı adeta talan ederek, işgal etmesine, yağmalamasına itiraz ediyoruz. Milli Park statüsünde olan ve hiçbir resmi tahsis yapılmadığı halde Sinpaş GYO tarafından şantiye alanından yaklaşık bir km öteye bir kapı konulmuş, böylelikle şantiye alanında olan biten Marmaris halkından gizlenmektedir" açıklamasını yapmıştır. Şirket tarafından projenin neden olacağı ekolojik yıkımlara dikkat çeken ve ifade özgürlüğü hakkını kullanan Marmaris Kent Konseyi Yürütme Kurulu Üyesi Halime Şaman'a karşı 300 Bin Liralık tazminat talebi de içeren haksız rekabet davası açılmıştır. Sinpaş GYO, yaz boyu süren inşaat yasağına da uymayarak çalışmalarına devam etmiştir. Proje alanında, denize sıfır beton santrali kurulduğu, villaların yapılacağı, yolların açılacağı kesimlerde dağ eteklerinin tıraş edildiği, sahada yer alan ve yaklaşık 30 yıldır atıl duran otel binasının kat sayısının 6'dan 9'a çıkarıldığı, kamyon park alanı için milli parkın tahrip edildiği görülmüştür. Firmanın resmi evraklarında dinamit kullanmayacağı beyanına rağmen, dinamit kullanıldığını adeta belgeleyen manzaralar mevcuttur. 30 Aralık 2021 tarihinde Mahkeme kararı doğrultusunda bilirkişi keşfi yapılmıştır. Termal tesis olarak pazarlanan projede, bilirkişi heyeti termal kuyuyu incelemek istediğinde firma temsilcilerinin kuyu yerini göstermekte dahi zorlanmışlardır. Davacı tarafın teknik ekibinde yer alan petrol ve doğalgaz mühendisi; 1-2 metre karelik yüzeye sahip etrafı brandalarla çevrili kuyu hakkında, 'Kuyu başına açık vana konulmuş, artezyen şeklinde yukarı gelmiyor. Kuyunun kapasitesinin, tesis kapasitesini karşılaması mümkün görünmüyor. Ayrıca, kaynak suyun sıcaklığının 18 derece olduğu söyleniyor. Bu sıcaklıktaki kaynak termal olarak nitelendirilemez.' beyanında bulunmuştur. Proje daha inşaat aşamasında orman varlıklarına ve ekolojik yapıya telafisi imkânsız zararlar vermektedir. Dinamit kullanımına bağlı çevredeki hasarlar, milli parkın tahribatı, termal tesis kriterlerine uymaması, sahile yakın beton santralinin kurulması, 1. Derece deprem bölgesi alanda 8-9-10 kat inşa edilmiş binalar, binaların kanalizasyon yükü, yolların ağır hafriyat araçları sebebiyle bozulması, trafik yoğunluğunun artması, projenin bölgede flora ve faunaya vereceği zararların öngörülememesi, denizin kirletilmesi gibi nedenlerle çevresel etki değerlendirilmesinin yapılması, doğadan ve toplumdan yana politikalar üretilerek hukuksuzlukları da barındıran projenin iptal edilmesi gerekmektedir.

Bu bağlamda;

1) 2 etaptan oluşan (205 Odalı Otel ve 1407 Adet Devre mülk (Konut)) bu kadar büyük entegre bir proje için neden "Çevresel Etki Değerlendirmesi Gerekli Değildir" karar verilmiştir? Kararın gerekçesi kamuoyu ile paylaşılacak mıdır?

2) Uzmanlar proje alanının, Marmaris limanına giriş ve çıkışın olduğu tek nokta olduğunu, orada olabilecek herhangi bir çevre kirliliğinin, hem kendini temizleme olanağına sahip olmayan Marmaris Körfezi'ni hem de açık denizi etkileyeceğini söylemektedirler. Projenin Marmaris'te koylara, denize vereceği zararlar ve neden olacağı kirlilik nasıl engellenecektir? Uzmanların bu konudaki uyarıları neden dikkate alınmamaktadır?

- 3) Projede dinamit kullanıldığına ilişkin iddialar araştırılacak mıdır? Bu konuda uzmanların tespitleri dikkate alınıp ilgili firmaya cezai işlem yapılacaktır mıdır?
- 4) Proje yapımı için kaç ağaç kesilmiştir? Proje bitimine kadar kaç ağaç kesileceği öngörülmektedir? Bu konuda Tarım ve Orman Bakanlığı ile işbirliği yapılmakta mıdır?
- 5) Projenin muhafazakar kesime hitap edeceği için yasa ve yönetmeliklerin kapsamı dışında tutulduğu, bu nedenle orman yangınları devam ederken inşaatının devam ettiği ve ÇED gerekli değildir kararının verildiği iddialarına ilişkin Bakanlığınızın açıklaması olacak mıdır?
- 6) Kıyı Kanunu'nda bulunan kıyılar, herkesin eşit ve serbest olarak yararlanmasına açıktır hükmü ile projenin çeliştiğini düşünmüyor musunuz? Tesislerin yapıldığı alanda halk kıyılardan ne şekilde yararlanacaktır?
- 7) Projede lüks konut yapım işinin, çevreye uyumlu olmadığı için belediyeden gerekli onayı alamadığı bu nedenle devre mülke çevrildiği bunun da ÇED gerekli değildir kararı alınmasını kolaylaştırdığı iddiaları Bakanlığınızın bilgisi dahilinde midir?
- 8) Projenin sondaj kuyusunun termal tesis kriterine uygun olmadığı halde halka termal tesis olarak pazarlanması konusunda Bakanlığınızın açıklaması olacak mıdır?
- 9) Şirketin, halkın kullanımına açık olan milli park içerisine kapı koyduğu fotoğraflarla ve videolarda görülmektedir. Kapı koymasının ve halkın geçişini engellemesinin gerekçesi nedir? Bakanlığınız bu uygulamayı durduracak girişimlerde bulunacak mıdır? Bu konuda şirkete yaptırım uygulanacak mıdır?
- 10) Projenin inşası ve işletilmesi aşamasında Bern Sözleşmesi (Avrupa'nın Yaban Hayatı ve Yaşama Ortamlarının Korunması Sözleşmesi) kapsamında alandaki biyoçeşitliliğe ve yaban hayatına vereceği zararlar tespit edilmiş midir?
- 11) Burada yapılacak binaların deprem yönetmeliğine uygun olmadığı iddialarına ilişkin Bakanlığınızın açıklaması var mıdır?
- 12) Demokratik kitle örgütleri ve bilim insanları projenin ÇED dosyasının eksiklikler ve yanlışlıklar ile dolu olduğunu söylemektedirler. Bakanlığınızda incelenen dosyada bu eksiklikler ve yanlışlıklar neden dikkate alınmamıştır?
- 13) Bakanlığınız proje dosyasını eleştiriler doğrultusunda inceleyip, projeyi durduracak girişimlerde bulunacak mıdır?

CEVAP:

- Proje tanıtım dosyasında yapılması planlanan otel ve devre mülk, kapasiteleri sebebiyle ÇED Yönetmeliği kapsamında EK-2 listesinde kalmaktadır. ÇED süreci şeffaf bir şekilde yürütülmüş olup, istenildiğinde proje tanıtım dosyasına Bakanlığımız web sayfasından ulaşılabilir. Karar kesinleştikten sonra; Muğla Valiliğinde, ilgili Belediyesinde, Mahalle Muhtarlığında ilana çıkmıştır. Ayrıca, süresiz olarak Bakanlığınızın Web sayfasında yayınlanmaktadır.
- Marmaris İlçesinin sahil kısmının büyük bir bölümünde çok sayıda otel bulunmaktadır. Söz konusu projeye ilgili çevreye olabilecek etkiler ve alınacak önlemler Proje Tanıtım Dosyasında değerlendirilmiştir.
- Gerek ÇED Yönetmeliği gerekse Çevre Kanunu kapsamında yapılması gereken denetimler; Muğla Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği İl Müdürlüğümüz tarafından yapılmaktadır. 21.01.2022 tarihinde yerinde yapılan denetimde; proje inşaat alanında patlayıcı madde (Anfo) kullanıldığı tespit edilmiş, 08.07.2021 tarihli Çevresel Etki Değerlendirmesi Gerekli Değildir kararına konu nihai proje tanıtım dosyasında "proje kapsamında patlayıcı madde kullanılmayacağına" dair taahhüdün bulunması nedeniyle, söz konusu firma hakkında 54.783.-TL idari para cezası uygulanmış ve durum Muğla İl Emniyet Müdürlüğüne de bildirilmiştir. İl Emniyet Müdürlüğü tarafından patlatmayı yapan firmanın, Patlayıcı Madde Satın Alma ve Kullanma Belgesinin iptal edildiği bildirilmiştir.

- Proje tanıtım dosyası içeriğinde ağaç kesimi yapılacağına dair herhangi bir bilgi sunulmamıştır.
- Bahse konu projeye ait Proje Tanıtım Dosyası E-ÇED portalı üzerinden 28/05/2021 tarihinde sunulmuş olup; ÇED Yönetmeliği kapsamında değerlendirilmiş ve İlimiz Marmaris İlçesi İçmeler Mahallesi Kızılkum Mevkii 2518 Parselde Sinpaş Gayrimenkul Yatırım Ortaklığı A.Ş. tarafından yapılması planlanan “205 Odalı Otel ve 1407 Adet Devremülk Projesi” ile ilgili Valiliğimiz Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği İl Müdürlüğünce 08/07/2021 tarih ve E-2021185 sayılı “Çevresel Etki Değerlendirmesi Gerekli Değildir” kararı verilmiştir. Ayrıca; Marmaris bölgesinde yaşanan yangınlar 28/07/2021 tarihinde başlamış olup; bahsedildiği gibi yangın döneminde ÇED Gerekli Değildir kararı verilmemiştir.
- Kıyı Kanunu kapsamında kıyılar herkesin eşit ve serbest olarak yararlanmasına açıktır.
- Proje tanıtım dosyasında, bahsedilen Jeotermal kaynak ile ilgili çalışmaların 2018 yılında tamamlandığı, Muğla Valiliği Yatırım izleme ve Koordinasyon Başkanlığından alınmış jeotermal kaynaklar ve doğal mineralli sular işletme ruhsatı ve İstanbul Üniversitesi Balneoloji Laboratuvarında yaptırılmış Fiziko-Kimyasal Su Analiz Raporunun bulunduğu belirtilmektedir. Söz konusu ruhsat ve analiz raporu proje tanıtım dosyası eklerinde sunulmuştur. Ayrıca; jeotermalin kullanımı ile ilgili 25/09/2019 tarih ve 48587 sayılı ÇED Yönetmeliği kapsamında değerlendirilerek ÇED Kapsam dışı görüşü verilmiştir.
- Projeyi yapan şirketin, halkın kullanımına açık olan Milli Park içerisine kapı koyduğundan bahsedilmekte ve halkın geçişinin engellenmesinin gerekçesi sorulmakta olup; söz konusu husus Marmaris Milli Park Müdürlüğünün uhdesinde yer almaktadır.
- Proje tanıtım dosyasında Bern Sözleşmesi kapsamında alandaki biyoçeşitlilik açıklanmış olup; herhangi bir olumsuz durumdan söz edilmemiş, bu husus ile ilgili sonradan karşılaşılabilecek bir durum olduğunda haber verileceği ve gerekli tedbirlerin alınacağı taahhüt edilmiştir.
- Proje tanıtım dosyasında, bölgenin depremselliği konusunda bilgi verilmektedir. Ancak; proje kapsamında yapılması planlanan yapıların deprem yönetmeliğine uygun olup, olmadığı konusu ÇED Yönetmeliği kapsamında değerlendirilmemektedir.
- Söz konusu Proje Tanıtım Dosyası E-ÇED portalı üzerinden 28/05/2021 tarihinde sunulmuştur. ÇED Yönetmeliği kapsamında değerlendirilmiş ve Muğla Valiliği Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği İl Müdürlüğünce, 08/07/2021 tarih ve E-2021185 sayılı “Çevresel Etki Değerlendirmesi Gerekli Değildir” kararı verilerek ÇED süreci tamamlanmıştır.